

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2Co/115/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113225205
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8113225205.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a sudcov JUDr. Daniely Babinovej a Mgr. Miloša Koleka, v právnej veci žalobkyne L.. T. L., L., B.. XX.XX.XXXX, X. G. B. P. XXX, zastúpenej Mgr. Petrom Troščákom, advokátom so sídlom Hlavná 50, 080 01 Prešov, proti žalovanému: Y. H., U. T. L. L., W. C. XXXXX/XA, zastúpenému JUDr. Ladislavom Lukáčom, advokátom so sídlom Hlavná 19, 080 01 Prešov, o zaplatenie 2.000,- eur s prísl., o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 10.05.2019, č. k. 8C/208/2013 - 290 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Prešov zo 16.07.2019, č. k. 8C/208/2013 - 308 jednohlasne takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok v spojení s opravným uznesením vo výrokoch II., IV. a V.

Mení rozsudok v spojení s opravným uznesením vo výroku III. tak, že žalobkyňa je povinná nahradiť žalovanému trovy prvoinštančného konania v rozsahu 20 %.

Nepriznáva stranám náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom v spojení s opravným uznesením súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyňi sumu 60,- eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, v prevyšujúcej časti žalobu zamietol, žalobkyňi uložil povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania v rozsahu 94 %, žalobkyňi uložil povinnosť nahradiť štátu trovy konania v rozsahu 97 % a žalovanému uložil povinnosť nahradiť štátu trovy konania v rozsahu 3 %.

2. Súd prvej inštancie v dôvodoch rozhodnutia uviedol, že vykonaným dokazovaním zistil, že žalovaný vykonal na základe ústnej zmluvy o dielo pre žalobkyňu stavbu teplovzdušného kozuba v rodinnom dome žalobkyne, za ktoré prevzal sumu 3.950,- eur. Žalobkyňa si u žalovaného uplatnila včas vady v podobe zadymenia omietky a praskliny nad krbovou vložkou. Zadymenie žalovaný odstránil premaľovaním, no po ďalšom zakúrení sa znovu objavilo a puklina bola prekrytá lepidlom. Tiež nebolo sporné, že žalovaný nebol zhotoviteľom komína. Súd prvej inštancie ďalej poukázal na závery znaleckých posudkov tak J. V., ako aj doc. N.. Y. W. a výpoveď svedka O. H., ktorý vykonal odstránenie závad krbu. Súd prvej inštancie po vyhodnotení týchto dôkazov mal za to, že v súvislosti s opravou kozuba nebolo nutné deštruovať celú obstavbu krbu, ale len vykonať úpravy v zmysle záverov znaleckého posudku. Žalovaný mal tak za účelom opravy diela a jeho správneho fungovania vymeniť spodné nasávacie a horné prírodné mriežky. Na krbe existovali odstrániteľné vady, ktorých opravu mala žalobkyňa právo požadovať. Keďže žalovaný neodstránil vady a žalobkyňa z tohto dôvodu neodstúpila od zmluvy, má právo na poskytnutie zľavy z ceny diela. Súd teda neposudzoval nárok žalobkyne podľa ustanovení o škode, ale podľa ustanovení zákona o zodpovednosti za vady diela, keďže žalobkyňa nepreukázala vznik škody na živote, zdraví, či inej veci. Súd prvej inštancie ďalej zdôraznil, že v priebehu konania

nebolo predložené nacenenie prác týchto činností, a preto priznal žalobkyni zľavu iba v podobe ceny materiálu použitého spoločnosťou H., s. r. o. na opravu krbu. V prevyšujúcej časti žalobu ako nedôvodnú zamietol aj pokiaľ ide o vrátenie sumy 50,- eur, ktorá mala predstavovať nevrátený výdavok zo zaplatenej ceny diela, nakoľko žalobkyňa neuniesla dôkazné bremeno a nepreukázala uvedenú skutočnosť, ktorú žalovaný poprel. O trovách konania strán a štátu rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 a nasl. CSP.

3. Proti tomuto rozsudku v spojení s opravným uznesením podala včas odvolanie žalobkyňa a vytýka súdu prvej inštancie, že jeho rozhodnutie o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti je nedostatočne odôvodnené, nepresvedčivé s ohľadom na absenciu čo i len jedného odkazu na konštantnú rozhodovaciu prax vyšších súdov v skutkovo podobných veciach. Rozsudok v jeho zamietavej časti spolu s výrokmi o trovách konania podľa jej názoru nespĺňa požiadavku riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Podľa žalobkyne v rozhodnutí chýba odôvodnenie, prečo súd prvej inštancie nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy, konkrétne dôkaz, ktorý navrhol žalovaný prostredníctvom svojho zástupcu v súvislosti s výsluchom znalca J., za účelom nacenenia prác, ktoré by bolo potrebné vynaložiť na odstránenie väd, ktoré bránili funkčnosti krbu v zmysle záverov jeho znaleckého posudku. Súd prvej inštancie zvýrazňuje závery znaleckého posudku znalca doc. N.. W.. Žalobkyňa však v priebehu konania oznámila, že tento znalec bol vyčiarknutý zo zoznamu znalcov, nemohol byť už v konaní vypočutý a súd prvej inštancie ďalej založil svoje rozhodnutie na to, že oprava väd diela mala byť vykonaná v užšom rozsahu, ako v skutočnosti vykonaná bola. V tejto súvislosti však zrejme nepostrehol, že znalec V. v podanom znaleckom posudku č. X/XXXX konštatuje, že z technického hľadiska obostavba je nevyhovujúca, lebo nadmerne je prehrievaná vložkou, preto došlo k prasknutiu obostavby nad krbovou vložkou. Znalec tiež konštatuje, že vzhľadom na to, že zaústenie komína je umiestnené nevhodne v chladiacej časti obostavby, nie je možné bez deštrukcie dokázať, či je technicky vyhotovené správne. Z týchto záverov vyplýva aj nevyhnutnosť zásahu deštrukčného do stavby technického vyhotovenia krbu. V tejto súvislosti žalobkyňa spolu s odvolaním predložila aj mailovú komunikáciu, v rámci ktorej znalec V. potvrdil potrebu deštrukcie obostavby a nešlo o svojvôľu zo strany spoločnosti H., s. r. o., pri oprave krbu. Priznaná suma 60,- eur je z titulu zľavy z kúpnej ceny neprimerane nízka a z rozhodnutia nie je zrejmé, prečo súd prvej inštancie nepoužil sudcovskú úvahu vo vzťahu k určeniu výšky zľavy z ceny diela so zreteľom na vymedzené kritériá. Zdôrazňuje tiež, že jej skutkové vymedzenie uplatneného nároku zodpovedá nároku zodpovednosti za vady, ale aj nároku na náhradu škody, lebo žalovaný ako zhotoviteľ vadu neodstránil. Navrhuje preto v napadnutej časti rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením zrušiť a vrátiť mu vec na ďalšie konanie.

4. Žalovaný sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

5. Odvolací súd preskúmal rozsudok v spojení s opravným uznesením v napadnutom rozsahu, a teda okrem výroku I., spolu s konaním, ktoré ich vydaniu predchádzalo v zmysle zásad vyjadrených v § 379 a nasl. zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne, pokiaľ ide o vec samú, dôvodné nie je.

6. Je potrebné konštatovať, že súd prvej inštancie v predmetnom spore vykonal potrebné dokazovanie, na základe ktorého dospel k správnym skutkovým zisteniam a z týchto vyvodil aj správny právny záver. Odvolací súd v celom rozsahu poukazuje na výstižné a vyčerpávajúce odôvodnenie napadnutého rozsudku. Súd prvej inštancie dostatočne vysvetlil, z akých dôvodov vyhovel podanej žalobe len sčasti a odôvodnenie jeho rozhodnutia zodpovedá kritériám odôvodnenia, ktoré sú upravené v § 220 ods. 2 CSP. Nemožno konštatovať, že by rozhodovacím procesom súdu prvej inštancie došlo k odňatiu možnosti žalobkyne konať pred súdom a k porušeniu jej práv na spravodlivý súdny proces. Za odňatie možnosti konať pred súdom a za porušenie práva na spravodlivý proces, nemožno považovať to, ak súd prvej inštancie neodôvodní svoje rozhodnutie podľa predstáv odvolateľa.

7. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že žalovaný vykonal na základe ústnej zmluvy o dielo pre žalobkyňu v jej nehnuteľnosti stavbu teplovzdušného kozuba za dohodnutú cenu 3.950,- eur. K realizácii výstavby kozuba došlo v období mesiacov september - november 2011 a je tiež zrejmé, že listom zo dňa 04.05.2012 žalobkyňa vo vzťahu k žalovanému reklamovala vady kozuba spočívajúce v zadymovaní omietky nad kozubovou vložkou a následné praskanie omietky v tejto časti v dobe, keď kozub ešte nebol v užívateľskom režime. Žalobkyňa v tejto súvislosti požadovala, aby žalovaný odstránil tieto závady a medzi stranami konania nebolo sporné, že k správne odstráneniu týchto nedostatkov nedošlo.

Podľa § 644 Občianskeho zákonníka, ak ide o zhotovenie veci na zákazku, vznikne objednávateľovi právo, aby mu zhotoviteľ podľa jeho objednávky vec zhotovil a povinnosť zaplatiť zhotoviteľovi cenu za zhotovenie veci.

Podľa § 645 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, zhotoviteľ zodpovedá za vady, ktoré má vec zhotovená na zákazku pri prevzatí objednávateľom, ako aj za vady, ktoré sa vyskytnú po prevzatí veci v záručnej dobe. Rovnako zodpovedá za to, že vec má vlastnosti, ktoré si objednávateľ pri zákazke vymienil. Zhotoviteľ zodpovedá za vady vykonanej zákazky, ktorých príčinou je vadnosť materiálu dodaného objednávateľom alebo nevhodnosť jeho pokynov, ak objednávateľa na vadnosť materiálu, alebo nevhodnosť jeho pokynov neupozornil.

Podľa § 648 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o vadu, ktorú možno odstrániť, je objednávateľ oprávnený požadovať bezplatné odstránenie vady. Zhotoviť je povinný odstrániť vadu bez zbytočného odkladu.

Ak ide o vadu, ktorú nemožno odstrániť a ktorá bráni tomu, aby sa vec mohla podľa objednávky riadne užívať ako vec bez vady, má objednávateľ právo na zrušenie zmluvy. To isté právo mu prislúcha pri odstrániteľných vadách, ak pre opätovné vyskytnutie sa vady po oprave alebo pre väčší počet väd, nemôže vec riadne užívať. Ak ide o neodstrániteľnú vadu, ktorá však nebráni riadnemu užívaniu veci podľa objednávky, má objednávateľ právo na primeranú zľavu.

8. K odvolacím námietkam žalobkyne je potrebné predovšetkým zdôrazniť, že zodpovednosť za vady diela treba odlišovať od zodpovednosti za škodu. Tieto záväzkové právne inštitúty majú iný účel a sú založené na rozdielnych zásadách a predpokladoch vzniku zodpovednosti. Zodpovednosť za vady postihuje nedostatky vlastného plnenia zhotoviteľa a sleduje účel, aby objednávateľ dostal zo záväzkovo-právneho vzťahu plnenie bez akýchkoľvek väd. Zodpovednosť za škodu zasa sleduje účel, aby bola nahradená majetková ujma, ktorá vznikla v dôsledku porušenia povinnosti alebo inej právom uznanej skutočnosti. V súvislosti s právnou kvalifikáciou nároku žalobkyne ako náhrady škody odvolací súd poukazuje na rozhodovaciu činnosť súdov, pri ktorej sa vychádza z toho, že právna kvalifikácia nároku stranou sporu (uvedená v žalobe alebo v následných vyjadreniach) nie je pre súd právne záväzná, lebo súd je pri rozhodovaní viazaný zisteným skutkovým stavom, nie však už tým, ako ho strana právne posudzuje. Pre posúdenie podstatnej otázky, či žalobkyňa má nárok na uplatňovanú sumu, resp. jej časť pre vadne vykonané stavebné práce žalovaným bolo rozhodujúce, ako boli práce, resp. dielo vykonané, nie „kvalifikácia“ tohto nároku žalobkyňou. Súd prvej inštancie pri právnom posúdení uplatneného nároku nebol viazaný právnym posúdením nároku žalobkyňou, a ak sa od neho odchytil, nespôsobuje to vadu preskúmaného konania alebo rozhodnutia. Právne posúdenie veci je totiž nesprávne vtedy, ak súd posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený stav nedopadá alebo právnu normu správne určenú nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval. Je preto potrebné zdôrazniť, že súd prvej inštancie vzhľadom na prezentované skutkové okolnosti veci správne právne posúdil vec ako nárok z vady diela a pokiaľ sa na krbe vyskytli odstrániteľné vady, ktoré žalovaný neodstránil (§ 18 ods. 4 zákona č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov), vzniklo žalobkyňi právo odstúpiť od zmluvy, ktorý úkon z jej strany realizovaný nebol, avšak má právo na poskytnutie zľavy z ceny diela. Pokiaľ ide o žalobkyňou namietané ustanovenie § 510 Občianskeho zákonníka, odvolací súd opätovne zdôrazňuje, že právo na náhradu škody nie je právom vyplývajúcim zo zodpovednosti za vady veci a nadobúdateľ nemôže z titulu náhrady škody uplatňovať nároky zo zodpovednosti za vady diela.

9. Súd prvej inštancie pri posudzovaní základu nárokov žalobkyne správne vychádzal z predložených znaleckých posudkov č. X/XXXX znalca J. V., ako aj znaleckého posudku č. X/XXXX znalca doc. N. Y. W., S., ktorí zhodne posudzovali odborné otázky súvisiace s namietanou inštaláciou krbu v rodinnom dome žalobkyne. Odvolací súd pritom poznamenáva, že pokiaľ bol znalec doc. N. Y. W., S. vyčiarknutý zo zoznamu znalcov dňa 15.10.2018, uvedené bez ďalšieho neznamena, že nemožno prihliadať na ním podaný znalecký posudok. Podstatné v tejto súvislosti je, že znalecký posudok podal znalec pôsobiaci v danom odbore (energetika, vykurovanie a vykurovacie zariadenia) v čase, keď ako znalec bol zapísaný v zozname znalcov, tlmočníkov a prekladateľov, ktorý vedie Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky. Okolnosť jeho následného výmazu z daného zoznamu nie je dôvodom, že by sa k obsahu tohto posudku už následne nemohol vyjadrovať, a preto táto odvolacia námietka žalobkyne dôvodná nie je.

10. Znalci nepotvrdili tú skutočnosť, že pri oprave krbu bolo nutné zbúrať celú jeho obostavbu a postaviť ju nanovo. Nepochybne aj znalec J. V. vo výpovedi pred súdom prvej inštancie dňa 07.07.2016 (č. I. 135) potvrdil, že zbúranie obostavby krbu nebolo jediným riešením na opravu a správne fungovanie krbu. Okrem iného bolo v tejto súvislosti znalcami akcentované, že sa mala zväčšiť plocha na nasávanie vzduchu pre horenie podľa montážneho návodu, keďže k prehrievaniu krbovej vložky a k prasknutiu muriva mohlo dôjsť nedostatočným nasávaním vzduchu, resp. nedostatočným odovzdávaním tepla z krbovej vložky do priestoru, čo mohlo byť spôsobené menšími otvormi na mriežkach. Nedodržanie montážnych pokynov pre nasávanie vzduchu pre horenie do krbovej vložky konštatoval aj znalec doc. N.. Y. W., S.. s tým, že pre správne fungovanie krbu bolo potrebné odstrániť aj stavebný materiál medzi komínovými dvierkami a šamotovou tvárnou, keď však za odstránenie dierovaných tehál zodpovedá zhotoviteľ komína (ktorým je v danom prípade iný subjekt) a nie zhotoviteľ krbu, čo strany konania nerozporovali.

11. Je ďalej potrebné konštatovať, že súd prvej inštancie postupoval správne aj pri stanovení konkrétnej výšky zľavy z ceny diela pre zistené odstrániteľné vady diela, ktoré žalovaný neodstránil, resp. ich neodstránil správnym spôsobom a navrhnuté dôkazy predovšetkým zo strany žalobkyne v priebehu prvoinštančného konania nedávali podklad pre iné určenie rozsahu tejto zľavy ani s použitím prípadnej sudcovskej úvahy. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti opodstatnene zdôraznil, že v priebehu konania nebolo predložené nacenenie prác konkrétnych uvedených činností na odstránenie vád, v dôsledku čoho zľavu z ceny diela určoval v závislosti od ceny materiálu použitého spoločnosťou H., s. r. o., na opravu krbu za nasávacie a prívodové mriežky. Svedok O. H. nevedel rozčleniť cenu práce na jednotlivé činnosti (č. I. 283) na pojednávaní konanom dňa 10.04.2019, žalovaný preto navrhol vo veci vypočúť znalcov J. V. a doc. N.. Y. W., S.., za účelom nacenenia prác, ktoré bolo potrebné vynaložiť na odstránenie vád, ktoré bránili funkčnosti krbu v zmysle záverov znaleckých posudkov. Žalobkyňa nesúhlasila s takýmto návrhom, a preto jej odvolacia námietka v zmysle tom, že súd prvej inštancie výsluch znalca J. V. nevykonal, nie je opodstatnená, keďže k porušeniu jej procesných práv v súvislosti s výkonom dokazovania za tejto situácie nedošlo.

12. S poukazom na vyššie uvádzané dôvody odvolací súd rozsudok v spojení s opravným uznesením vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a o súvisiacich trovách konania štátu potvrdil ako vecne správny postupom podľa § 387 CSP.

13. Pokiaľ ide o výrok o trovách konania vo vzťahu medzi žalobkyňou a žalovanou, je potrebné vo všeobecnosti uviesť, že pri rozhodovaní o ich náhrade platí zásada zodpovednosti za výsledok a zásada zodpovednosti za zavinenie a náhodu, a teda § 255 a nasl. CSP. Keďže povinnosť nahradiť trovy konania sa môže v tom-ktorom konkrétnom prípade javiť ako neprimeraná tvrdosť, ust. § 257 CSP umožňuje súdu, aby vo výnimočných prípadoch z dôvodov hodných zvláštneho zreteľa strane, ktorá by inak mala právo na náhradu trov, túto náhradu celkom alebo sčasti nepriznal. Úvaha súdu o tom, či ide o výnimočný prípad a či sú tu dôvody zvláštneho zreteľa, musí vychádzať z posúdenia všetkých okolností konkrétnej veci a prihliadne sa tiež k majetkovým, sociálnym, osobným a ďalším pomerom strán sporu.

14. Dôvody hodné osobitného zreteľa ani výnimočné okolnosti zákon bližšie nedefinuje, ale výklad ponecháva na súdnu prax. K dôvodom hodným osobitného zreteľa možno zahrnúť neprimeranú tvrdosť, podiel oboch strán na vzniku a priebehu sporu, povahu a okolnosti sporu, zložitnosť prípadov, osobitné pomery strany sporu, či nízky príjem.

15. Odvolací súd preskúmal a zväžil okolnosti prejednávanej veci a dospel k záveru o potrebe čiastočnej aplikácie ust. § 257 CSP pri rozhodovaní o trovách konania vo vzťahu medzi stranami sporu. Ako dôvod hodný osobitného zreteľa zohľadnil charakter prejednávanej veci a súvisiacu skutočnosť, že dielo realizované žalovaným malo vady, išlo o vady odstrániteľné, keď v tejto súvislosti k náprave z jeho strany nedošlo, čo viedlo k vzniku tohto sporu. Odvolací súd preto rozsudok v spojení s opravným uznesením vo výroku o trovách konania strán vzhľadom na uvedené zmenil (§ 388 CSP) tak, že žalovanému vo vzťahu k žalobkyňi priznal náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 20 %.

16. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 a nasl. CSP, keď žalobkyňa vzhľadom na výsledok odvolacieho konania nemá právo na náhradu trov a žalovanému v tomto štádiu konania trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).